

CLAIMS RESOLUTION TRIBUNAL
בית הדין לבוררות בנושא החשבונות הרדומים בשוויץ – CRT

להתייחסות בלבד - הנוסח האנגלי הינו הקובע

בעניין ההתדיינות המשפטית לגבי נכסי קורבנות השואה
תיק מס' CV96-4849

מענק מאושר

לתובע Boris Greenstein
המיוצג על ידי Miriam Greenstein

ולתובע Henry Fairstein
אשר מייצג גם את Sofia Haller

בעניין חשבונו של Maurice Grünstein

מס' תביעה: 1 004939/ES
2 220492/ES

גובה המענק: 10,375.00 פרנקים שוויצרים

מענק מאושר זה מתבסס על תביעותיהם של Boris Greenstein (להלן "התובע Greenstein") ושל Henry Fairstein (להלן "התובע Fairstein") (להלן ביחד "התובעים") לחשבון שפורסם על שם Maurice Grünstein (להלן "בעל החשבון") בסניף ציריך של בנק [שם הבנק חסוי] (להלן "הבנק").

כל המענקים מתפרסמים. במידה שהתובע לא דרש חיסיון לגבי תביעתו, כמו במקרה דנן, שמו של הבנק בלבד נשמר חסוי.

מידע שהוגש על ידי התובעים

התובע Greenstein

התובע Greenstein הגיש טופס תביעה בו זיהה את בעל החשבון כדודו מצד אביו, Maurice (Morshko) Grunstein (Greenstein), אשר היה יהודי ונולד בקייב, רוסיה (היום אוקראינה). התובע Greenstein ציין שלאביו, Pavel Grunstein, היו 12 אחים ואחיות אשר עזבו את רוסיה אחרי המהפכה הרוסית ב-1917. התובע Greenstein הסביר שאביו, אשר נשאר ברוסיה, היה מקבל מכתבים מ-Maurice (Morshko).

¹ התובע Greenstein הגיש שני טופסי תביעה נוספים לחשבונות על שם Solomon Greenstein ו-Anna Wolff, תביעה מס' 004940 ותביעה מס' 004941. ה-CRT יטפל בתביעות לחשבונות אלה בהחלטות נפרדות.

² התובע Fairstein הגיש שני טופסי תביעה נוספים לחשבונות על שם Maier Segal ו-Salomon Klein, תביעה מס' 220491 ותביעה מס' 220493. ה-CRT העניק בעבר את החשבונות על שם Salomon Klein לטובת התובע Fairstein (ראה: *In re Accounts of Salomon Klein and Lella Margulici*, אשר אושר על ידי בית המשפט ב-2 בינואר 2003). ה-CRT יטפל בתביעה לחשבון על שם Maier Segal בהחלטה נפרדת.

Grunstein מארצות שונות באירופה עד 1938 כאשר השלטונות של סטאלין והנאצים עכבו אותם. התובע Greenstein הוסיף שאחרי מלחמת העולם השנייה אביו ניסה לשוב לאתר את בני משפחתו, לכן סבר שכולם נספו בשואה. כביסוס לתביעתו, התובע Greenstein הגיש כמה מסמכים, הכוללים את תעודת הלידה שלו, בה צוין שאביו היה Pavel Greenstein ותמציות של רשומות העיר קייב והרבנות המראות ש- Maurice (Greenstein) Morshko היה אחיו של Pavel Greenstein.³

התובע Greenstein ציין כי נולד ב- 30 באפריל 1939 במוסקבה, רוסיה.

התובע Fairstein

התובע Fairstein הגיש טופס תביעה בו זיהה את בעל החשבון כדודו מצד אמו, Maurice Grünstein, אשר נולד ב- 1896 ב- Ivesti, רומניה, ואשר נשא ל- Lizette Cianouici בצרפת. התובע Fairstein ציין שדודו, שהיה יהודי, היה רופא שניים מנתח ועבר להתגורר בפריס, צרפת, ב- 1917, ובעיר זו התגורר עד 1929 כאשר עבר להתגורר ב- Aubenas, צרפת, עד 1939. התובע Fairstein הוסיף שדודו נכלא על ידי הצבא הגרמני. התובע Fairstein הוסיף שאחרי תקופה בכלא, דודו חי בסתר באזור הלא כבוש של צרפת תחת משטר ווישי. התובע Fairstein ציין שדודו סבל מבעיות זיכרון בעקבות הרדיפות במשך מלחמת העולם השנייה ושהוא לא חזר לרפואה. התובע Fairstein ציין שדודו נפטר ב- 24 בספטמבר 1966 בפריס, בלי להותיר ילדים, ושאשתו גם נפטרה. כמו כן, התובע Fairstein ציין שאביו, Marcu Faienstein, אשר התגורר ברומניה, נהג להעביר כספים לחשבון בנק בשוויץ על שם Maurice Grünstein. התובע Fairstein ציין שבמכתב שהיה קיים פעם, אושר שהסכומים שהועברו לחשבון של Maurice Grünstein היו שייכים ל- Marcu Faienstein, אבל מכתב זה אבד יחד עם מסמכים אחרים כאשר התובע Faienstein הוצא בכוח מביתו ברומניה ב- 1950. כביסוס לתביעתו, התובע Faienstein הגיש את תעודת הלידה שלו, המראה ששם הנעורים של אמו היה Simha Grunstein.

התובע Faienstein ציין כי נולד ב- 23 באוקטובר 1920 בפריס. התובע Faienstein מייצג את אחותו, Sofia Haller, מבית Fairstein, אשר נולדה ב- 18 באוקטובר 1916 ב- Tecuci, רומניה.

מידע זמין ברשומות הבנק

רשומות הבנק כוללות תמצית של ספר החשבונות המושהים. לפי רשומות אלה, בעל החשבון היה Maurice Grünstein. אין ברשומות הבנק מידע לגבי מקום המגורים של בעל החשבון. לפי רשומות הבנק, לבעל החשבון היה חשבון חיסכון/פנקס חיסכון, מסי 7739.

רשומות הבנק מראות שהבנק קבע שהחשבון רדום ולכן הועבר לחשבון מושהה המיועד לחשבונות רדומים ב- 25 באפריל 1963. שווי החשבון ביום העברתו היה 2.40 פרנקים שוויצרים.

המבקרים שחקרו את הבנק הזה כדי לזהות חשבונות בבעלות קורבנות רדיפות הנאצים, לפי ההוראות שקבלו מהוועדה העצמאית של אישי ציבור (Independent Committee of Eminent Persons, להלן "ICEP") לא מצאו את החשבון הזה במערכת של החשבונות הפתוחים של הבנק, ועל כן הניחו שהחשבון נסגר. מבקרים אלה ציינו שלא מצאו עדות לפעילות בחשבון האמור לאחר 1945. אין הוכחות ברשומות הבנק כי בעל החשבון או יורשיו סגרו את החשבון וקבלו את היתרה.

³ ה- CRT מציין שהמסמכים שהוגשו על ידי התובע Greenstein כתובים באותיות קיריליות, לכן ניתנות גרסאות שונות באותיות בלטינית עבור השמות שמופיעים במסמכים אלה.

בדיקת ה- CRT

אחוד תביעות

בהתאם לסעיף 137(1) של סדרי הדין החלים על הליך יישוב התביעות, כפי שתוקנו, (להלן "סדרי הדין"), ניתן לאחד תביעות לגבי אותו חשבון או לגבי חשבוניות קשורים בהליך אחד על פי שיקול הדעת של ה- CRT. במקרה הנוכחי, ה- CRT קובע כי יש לאחד את שתי התביעות של התובעים בהליך אחד.

זיהוי בעל החשבון

שמו של דוד התובע Greenstein ושמו של דוד התובע Fairstein מתאימים לשם שפורסם לגבי בעל החשבון. ה- CRT מציין שרשומות הבנק לא כוללות שום מידע ספציפי לגבי בעל החשבון מלבד שמו.

כביסוס לתביעותיהם, התובע Greenstein הגיש תמציות של רשומות העיר קייב והרבנות המראות ש- Maurice Morshko Greenstein היה אחיו של Pavel Greenstein, מה שמאמת באופן בלתי תלוי שהאדם שנטען שהוא בעל החשבון נקרא באותו שם שמופיע ברשומות הבנק כשמו של בעל החשבון. התובע Faierstein הגיש את תעודת הלידה שלו, המראה ששם הנעורים של אמו היה Grunstein, מה שמאמת באופן בלתי תלוי שהאדם שנטען שהוא בעל החשבון נקרא באותו שם שמופיע ברשומות הבנק כשמו של בעל החשבון.

ה- CRT מציין שקרוב משפחת התובע Greenstein וקרוב משפחת התובע Fairstein אינם אותו אדם. למרות זאת, מכוון שהתובעים זיהו את כל המידע שפורסם לגבי בעל החשבון, הכלול ברשומות הבנק; מכוון שאין מידע נוסף ברשומות הבנק שהיה מאפשר ל- CRT לקבוע את זהות בעל החשבון; ומכוון שלא הוגשו תביעות נוספות לחשבון זה, הכרעתו של ה- CRT היא שהתובעים זיהו באופן סביר את בעל החשבון.

מעמד של בעל החשבון כקורבן של רדיפות הנאצים

התובעים הוכיחו באופן סביר שבעל החשבון היה קורבן של רדיפות הנאצים. התובעים ציינו שבעל החשבון היה יהודי. התובע Greenstein הסביר שבעל החשבון התגורר באירופה ושסביר להניח שנספה בשואה. התובע Fairstein ציין שבעל החשבון נכלא על ידי הצבא הגרמני ושאחרי תקופה בכלא חי בסתר באזור הלא כבוש של צרפת.

הקשר המשפחתי של התובעים עם בעל החשבון

כל אחד מן התובעים הוכיח באופן סביר שבעל החשבון היה קרוב משפחתו כאשר מסר מידע ספציפי ומסמכים המוכיחים שבעל החשבון היה דודו. התובע Greenstein הגיש את תעודת הלידה שלו, בה צוין שאביו היה Pavel Greenstein ותמציות של רשומות העיר קייב והרבנות המראות ש- Maurice Morshko Greenstein היה אחיו של Pavel Greenstein.

ה- CRT מציין שהתובע Faierstein הגיש את תעודת הלידה שלו, המראה ששם הנעורים של אמו היה Simha Grunstein, מה שמאמת באופן בלתי תלוי שלקרובי משפחת אמו של התובע Faierstein היה אותו שם משפחה כמו שם המשפחה של בעל החשבון, מה שתומך באופן מספק באפשרות שהתובע Faierstein הוא קרוב משפחה של בעל החשבון, כפי שהוא ציין בטופס התביעה.

בעניין תשלום יתרת החשבון

מכוון שאין ראיה שהיתרה בחשבון שולמה לבעל החשבון ואין ראיה לתאריך סגירת החשבון; מכוון שלא היה ביכולתם של בעל החשבון או יורשיו לקבל מידע מן הבנק אודות החשבון לאחר מלחמת העולם השנייה בשל הנהגת בבנקים השווייצרים להימנע מלמסור מידע או למסור מידע שגוי בנוגע לחשבון בתגובה לבקשת מידע על ידי בעלי חשבוניות, זאת בשל חשש מחבות כפולה; ומכוון שניתן ליישם את חזקות (ח) ו (י) שבסעיף 28 של סדרי הדין (ראה נספח א'), הכרעתו של ה- CRT היא שאפשר לקבוע באופן מספק שבעל החשבון או יורשיו לא

קבלו את תקבולי החשבון. בהתבסס על התקדימים וסדרי הדין, מפעיל ה-CRT מספר הנחות על מנת לקבוע אם בעלי החשבונות או יורשיהם קבלו את היתרה שבחשבונות.

הבסיס למענק

ה-CRT קבע כי ראוי לפסוק מענק לטובת התובעים. ראשית, התביעות הן קבילות בהתאם לקריטריונים המפורטים בסעיף 18 של סדרי הדין. שנית, התובע Greenstein הוכיח כי סביר שבעל החשבון היה דודו, וכמו כן, התובע Fairstein הוכיח כי סביר שבעל החשבון היה דודו, וקירבות אלה מצדיקות את המענק. שלישית, ה-CRT קבע כי סביר שבעל החשבון או יורשיו לא קבלו בעבר את היתרה שבחשבון הנדון.

סכום המענק

במקרה הנוכחי, לבעל החשבון היה חשבון חיסכון/פנקס חיסכון. רשומות הבנק מראות שב-25 באפריל 1963 היתרה בחשבון היתה 2.40 פרנקים שוויצרים. בהתאם לסעיף 131(1) של סדרי הדין, לסכום זה יש להוסיף 285.00 פרנקים שוויצרים, המשקפים עמלות בנק מקובלות בהן החשבון חויב בין 1945 וה-25 באפריל 1963. לכן, הסכום המעודכן של החשבון הנדון הוא 287.40 פרנקים שוויצרים. בהתאם לסעיף 29 של סדרי הדין, כאשר הסכום בחשבון חיסכון/פנקס חיסכון אינו מגיע ל-830.00 פרנקים שוויצרים, ובהעדר הוכחה נגדית, הסכום בחשבון ייקבע ל-830.00 פרנקים שוויצרים. השווי הנוכחי של סכום המענק נקבע על ידי הכפלת הסכום כפי שנקבע בהתאם לסעיף 29 במקדם 12.5, בהתאם לסעיף 131(1) של סדרי הדין. לפיכך, הסכום הסופי של המענק הוא 10,375.00 פרנקים שוויצרים.

חלוקת המענק

בהתאם לסעיף 26 של סדרי הדין, במקרים בהם לא ניתן לקבוע במדויק את זהותו של בעל החשבון בשל המידע המוגבל הנמצא ברשומות הבנק, ובמקרה בו מספר תובעים בלתי קשורים הוכיחו קשר סביר לאדם בעל שם זהה לשמו של בעל החשבון, יעניק ה-CRT את החלק היחסי מן הסכום המלא שבחשבון לכל תובע או לכל קבוצה של תובעים אשר היו זכאים לו על פי סדרי דין אלה לולא היה המידע ברשומות הבנק כה מוגבל. במקרה הנוכחי, כל תובע הוכיח קשר סביר לאדם בעל שם זהה לשמו של בעל החשבון. לפיכך, התובע Greenstein והתובע Fairstein זכאים לקבל כל אחד חצי מן הסכום הכולל של המענק.

בנוסף, בהתאם לסעיף 23(1)(ג) של סדרי הדין, בהעדר צוואת בעל החשבון, אם בת הזוג של בעל החשבון לא הגישה תביעה, יינתן המענק למי מצאצאי בעל החשבון, אשר הגישו תביעה, בחלקים שווים לפי פרנטלות (כללי קדימות ע"פ בתי אב). במיקרה הנוכחי, התובע Fairstein מייצג את אחותו, Sofia Haller, מבית Fairstein. לפיכך, התובע Fairstein ואחותו זכאים לקבל כל אחת רבע מן הסכום הכולל של המענק.

הקף המענק

תשומת לב התובעים לכך כי בהתאם לסעיף 20 של סדרי הדין, ה-CRT ימשיך ויחקור בנוגע לתביעותיהם כדי לקבוע אם קיימים חשבונות בנק נוספים בשוויץ שביכולתם לתבוע. חקירה זו כוללת חיפוש בבסיס הנתונים של כלל החשבונות (המכיל רשומות אודות 4.1 מיליון חשבונות בנק שוויצרים מן השנים 1933 עד 1945).

אישור המענק

ה-CRT מאשר מענק זה לצורך אישורו של בית המשפט ותשלום על ידי הממונים המיוחדים.